

[Strona Główna](#) > ... > [Sprawy Rodzinne I Dziedziczenie](#) > [Alimenty](#) > [Scotland](#)

Alimenty

Szkocja

Autor treści:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Co w praktyce oznaczają pojęcia „świadczenia alimentacyjne” oraz „obowiązek alimentacyjny”? Na kim spoczywa obowiązek wypłaty świadczenia alimentacyjnego na rzecz innej osoby?

W Szkocji funkcjonują obecnie dwa systemy przyznawania alimentów: ustawa o świadczeniach alimentacyjnych na rzecz dzieci z 1991 r. ([Child Support Act 1991](#)), na mocy której kwestia świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci została przeniesiona z obszaru prawa prywatnego i z obszaru właściwości sądów do sfery publicznej, jest zasadniczo nadrzędna wobec ustawy o szkockim prawie rodzinnym z 1985 r. [[Family Law \(Scotland\) Act 1985](#)].

Ustawa o świadczeniach alimentacyjnych na rzecz dzieci ma jednak zasadniczo zastosowanie wyłącznie w przypadku, gdy opiekun dziecka, matka lub ojciec niezamieszkujący z dzieckiem i dziecko mają miejsce zwykłego pobytu w Zjednoczonym Królestwie. W sytuacjach, w których ustawa z 1991 r. nie ma zastosowania, obowiązuje wcześniejszy system ustanowiony w ustawie o szkockim prawie rodzinnym z 1985 r.

Zgodnie z ustawą o świadczeniach alimentacyjnych na rzecz dzieci z 1991 r. wyłącznie „kwalifikujące się dziecko” (tj. dziecko, które nie mieszka z przynajmniej jednym z rodziców) może korzystać z alimentów na mocy decyzji wydanej przez Służbę ds. Świadczeń Alimentacyjnych na rzecz Dzieci ([Child Maintenance Service](#)). Osoba sprawująca opiekę nad dzieckiem może wystąpić o alimenty na dziecko od tego z rodziców, które nie zamieszkuje z dzieckiem.

Zgodnie z ustawą o szkockim prawie rodzinnym z 1985 r. obowiązek alimentacyjny spoczywa na:

- mężu w stosunku do drugiego małżonka,
- żonie w stosunku do drugiego małżonka,
- ojcu lub matce względem dziecka,
- innej osobie względem dziecka, które zostało przez nią przysposobione jako własne (z wyjątkiem dziecka oddanego takiej osobie pod opiekę przez organ władzy lokalnej lub inny organ publiczny lub organizację wolontariacką).

Były zarejestrowany partner również może zostać zobowiązany do wypłaty świadczeń alimentacyjnych na rzecz drugiego byłego zarejestrowanego partnera.

2 Do jakiego wieku dziecko ma prawo do otrzymywania świadczeń alimentacyjnych? Czy przepisy dotyczące świadczeń alimentacyjnych różnią się w odniesieniu do osób nieletnich i dorosłych?

Zgodnie z ustawą o świadczeniach alimentacyjnych na rzecz dzieci z 1991 r. dziecko musi:

- być w wieku poniżej 16 lat lub
- pobierać naukę w trybie dziennym, która nie jest nauką na poziomie wyższym, i być w wieku poniżej 19 lat

lub

- być w wieku poniżej 18 lat i być gotowe do pracy albo praktyki zawodowej w czasie gdy matka lub ojciec nadal dochodzi roszczeń alimentacyjnych w stosunku do tego dziecka.

Zgodnie z ustawą o szkockim prawie rodzinnym z 1985 r. dziecko definiuje się jako:

- osobę, która nie ukończyła 18. roku życia lub
- osobę, która ukończyła 18 lat, ale nie ukończyła jeszcze 25 lat, która „w sposób racjonalnie uzasadniony i prawidłowy pobiera naukę w placówce oświatowej lub odbywa szkolenie zawodowe bądź uczestniczy w przyuczeniu do zawodu”.

3 Czy aby otrzymać świadczenia alimentacyjne, konieczne jest złożenie wniosku do właściwego organu lub sądu? Jakie są główne etapy takiej procedury?

Jeżeli obydwój rodzice zamieszkują w Szkocji lub w innej części Zjednoczonego Królestwa, wniosek składa się do Służby ds. Świadczeń Alimentacyjnych na rzecz Dzieci. Jeżeli jedno z rodziców zamieszkuje poza terytorium Szkocji, drugie z rodziców może zwrócić się do właściwego miejscowo sądu typu *sheriff court* o wydanie orzeczenia zasądającego alimenty, ale będzie musiał zasięgnąć porady prawnej w tym zakresie.

4 Czy można złożyć wniosek w imieniu krewnego (jeżeli tak, to w jakim stopniu pokrewieństwa?) lub osoby małoletniej?

Wniosek o alimenty na dziecko można złożyć w imieniu jednego z rodziców lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko, pod warunkiem że wnioskodawca otrzymał odpowiednie umocowanie lub pełnomocnictwo. Dziecko nie może samo ubiegać się o alimenty, chyba że ma ponad 12 lat i mieszka w Szkocji.

5 Jeżeli planuję wnieść sprawę do sądu, w jaki sposób mogę uzyskać informację, który sąd jest właściwy?

Co do zasady sądem właściwym jest *sheriff court* właściwy dla miejsca zamieszkania dziecka. Szczegółowe informacje na temat szkockich sądów można uzyskać na [stronie internetowej poświęconej szkockim sądom](#).

6 Czy aby wnieść sprawę do sądu jako wnioskodawca, muszę być reprezentowany przez pełnomocnika (np. prawnika, organ administracyjny na szczeblu centralnym lub lokalnym)? Jeżeli nie, jakie procedury mają zastosowanie?

Tak, należy zasięgnąć porady prawnika specjalizującego się w prawie rodzinnym.

7 Czy muszę wnieść opłatę sądową, aby wnieść sprawę do sądu? Jeżeli tak, to jaka jest przybliżona wysokość tych opłat? Czy w przypadku nieposiadania wystarczających środków finansowych mogę ubiegać się o pomoc prawną w celu pokrycia kosztów postępowania?

Konieczne będzie uiszczenie opłat sądowych i kosztów obsługi prawnej, ale można zwrócić się o przyznanie pomocy do Szkockiego Urzędu ds. Finansowej Pomocy Prawnej ([Scottish Legal Aid Board](#)).

8 Jaką formę świadczeń alimentacyjnych może przyznać sąd? W jaki

sposób obliczana jest wysokość świadczeń alimentacyjnych? Czy decyzja sądu może zostać skorygowana w celu uwzględnienia zmian kosztów utrzymania lub sytuacji rodzinnej? Jeżeli tak, w jaki sposób (np. za pomocą systemu automatycznej indeksacji)?

Sąd może wydać orzeczenie dotyczące świadczeń alimentacyjnych na rzecz dziecka lub współmałżonka. Wysokość świadczeń alimentacyjnych przyznanych na mocy orzeczenia sądu ustala się w oparciu o szereg czynników, w tym o dochody osoby, na której spoczywa obowiązek alimentacyjny. Każda ze stron może wnieść do sądu wniosek o zmianę orzeczenia alimentacyjnego. Świadczenia alimentacyjne nie są wprawdzie zwykle przyznawane z mocą wsteczną od dnia wcześniejszego niż data rozpoczęcia stosowania, jednak sędzia (*sheriff*) może to zrobić, jeśli uzna to za stosowne.

9 W jaki sposób wypłacane są świadczenia alimentacyjne i komu?

W przypadku świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci płatności przekazuje się zazwyczaj temu z rodziców, z którym zamieszkuje dziecko.

10 Jeżeli dana osoba (dłużnik alimentacyjny) nie płaci dobrowolnie, jakie działania można podjąć, aby zmusić taką osobę do zapłaty?

W Szkocji można skorzystać z szeregu środków egzekucyjnych. Obejmują one:

- zajęcie wynagrodzenia,
- zajęcie środków pieniężnych zdeponowanych na rachunkach bankowych lub pochodzących z innych źródeł,
- zakaz zawierania transakcji dotyczących gruntów i budynków,

Co do zasady środki egzekucyjne stosują urzędnicy *sheriff court* (*sheriff officers*), którzy są niezależnymi urzędnikami sądowymi.

11 Proszę opisać w skrócie wszelkie ograniczenia środków egzekucyjnych, w szczególności przepisy dotyczące ochrony dłużnika oraz termin przedawnienia lub termin zawity w ramach obowiązującego w państwa kraju systemu egzekwowania.

Procedury egzekucyjne w Szkocji regulują przepisy ustawy o dłużnikach z 1987 r. [[Debtors \(Scotland\) Act 1987](#)]. We wspomnianej ustawie wyszczególniono ustawowe procedury egzekucyjne i określono poziom ochrony przysługującej dłużnikowi. Na przykład w ustawie ograniczono kwotę, jaką pracodawca może zająć z pensji dłużnika.

Dochodzenie roszczeń alimentacyjnych w Szkocji nie podlega przedawnieniu. Wszelkich należności można dochodzić tak długo, jak długo dłużnik przebywa na terytorium Szkocji lub posiada podlegające zajęciu składniki majątku w Szkocji. Jeżeli jednak sąd szkocki musi zastosować prawo innego państwa w związku z obowiązkiem alimentacyjnym, wówczas stosuje odpowiednie przepisy prawa tego państwa.

12 Czy istnieje organizacja lub organ, które pomagają przy dochodzeniu roszczeń alimentacyjnych?

Służba ds. Świadczeń Alimentacyjnych na rzecz Dzieci ([Child Maintenance Service](#)) – w przypadku gdy oboje rodzice mają miejsce stałego pobytu w Zjednoczonym Królestwie). Szkocki organ centralny (gdy jedno z rodziców przebywa za granicą). Szczegółowe informacje na temat szkockiego organu centralnego przedstawiono poniżej.

13 Czy organizacje (rządowe lub prywatne) mogą dokonywać wypłaty zaliczek z tytułu świadczeń alimentacyjnych w całości lub w części w zastępstwie dłużnika?

Nie.

14 Jeżeli zamieszkuję na terytorium danego państwa członkowskiego, a dłużnik alimentacyjny zamieszkuje w innym państwie:

14.1 Czy mogę uzyskać pomoc organu rządowego lub organizacji prywatnej w danym państwie członkowskim?

W tym celu należy skontaktować się ze szkockim organem centralnym.

14.2 Jeżeli tak, w jaki sposób mogę skontaktować się z danym organem lub organizacją?

Scottish Government Justice Directorate (Szkocki Departament Sprawiedliwości)
Central Authority and International Law Team
St Andrew's House (GW15)
Regent Road
Edinburgh EH1 3DG
Szkocja

Tel.: 00 44 131 244 3570
00 44 131 244 4829
00 44 131 244 2417

Faks: 00 44 131 244 4848

15 Jeżeli przebywam w innym państwie, a dłużnik przebywa w danym państwie członkowskim:

15.1 Czy mogę złożyć wniosek bezpośrednio do takiego organu lub organizacji prywatnej w danym państwie członkowskim?

Należy skontaktować się z organem centralnym danego państwa członkowskiego. Z każdym organem centralnym można skontaktować się bezpośrednio.

15.2 Jeżeli tak, w jaki sposób mogę skontaktować się z tym organem lub organizacją prywatną i jaką pomoc mogę uzyskać?

Zob. powyżej.

16 Czy dane państwo członkowskie związane jest Protokołem haskim z 2007 r.?

Nie.

17 Jeżeli dane państwo członkowskie nie jest związane Protokołem haskim z 2007 r., jakie prawo ma zastosowanie do roszczenia alimentacyjnego zgodnie z przepisami międzynarodowego prawa prywatnego? Jakie są

odpowiednie przepisy międzynarodowego prawa prywatnego?

Ustawa o szkockim prawie rodzinnym z 1985 r. [Family Law (Scotland) Act 1985] ma zastosowanie do zobowiązań alimentacyjnych. Odpowiednie przepisy prawa prywatnego międzynarodowego są zawarte w przepisach dotyczących opieki nad dziećmi i świadczeń alimentacyjnych z 1997 r. ([Child Care and Maintenance Rules 1997](#)) z późniejszymi zmianami.

18 Jakie są przepisy dotyczące dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach transgranicznych w UE zgodnie ze strukturą rozdziału V rozporządzenia w sprawie zobowiązań alimentacyjnych?

Wierzyciele składający wnioski na podstawie art. 56 rozporządzenia otrzymują pomoc prawną automatycznie, chyba że wniosek zostanie uznany za ewidentnie bezzasadny.

19 Jakie środki przyjęło dane państwo członkowskie w celu zapewnienia wykonywania zadań opisanych w art. 51 rozporządzenia w sprawie świadczeń alimentacyjnych?

Zastosowano dodatkowe środki w celu zapewnienia możliwości świadczenia pomocy zgodnie z art. 51. Środki te obejmowały wprowadzenie zmian w obowiązującym ustawodawstwie, regulaminach sądów i przepisach w zakresie pomocy prawnej.

Ta strona jest częścią portalu [Twoja Europa](#).

Państwa [opinia](#) na temat przydatności przedstawionych informacji jest dla nas ważna.

Ostatnia aktualizacja: 05/08/2021

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.